

IN DE SCHIJNWERPER Jolanda Duijn-Schoorl: 'Zonder oefeningen in een ijsbad'

Jolanda Duijn-Schoorl (63) woont met haar man Jos (64) op Palmboomstraat 11. Onlangs waren ze veertig jaar getrouwd. Hun zoons Robert (38, Oosthuizen) en Bart (35, Almelo) hebben samen vier kinderen.

Waar ben je geboren?

In Uitgeest. Na negen maanden zijn we naar Krommenie verhuisd. Jos komt uit Beverwijk. In 1985 zijn we als eerste bewoners in dit huis komen wonen, toen nog een premie-A-koopwoning. Van dit blok zijn wij denk ik nog de enigen uit die tijd. Nog een hele poos wilde ik terug naar Krommenie, maar nu wil ik hier niet meer weg. Alleen is het niet handig dat ik vanwege mijn ogen geen auto meer rij.

Wat heb je met je ogen?

Glaucoom, heel ernstig. Dat is het afsterven van je oogzenuwen. Daardoor heb ik ook nog staar en allerlei andere ellende. Achteraf is het op mijn elfde al begonnen. Ik ging van niks naar een sterkte van -18. Je krijgt een kokervisie. Het middengedeelte van je zicht wordt als laatste aangetast. Ik zie wel je gezicht, maar daaromheen verder niks. In het donker zie ik geen bal. Afstapjes 'zien' ik niet. Heel onhandig. In een winkel kan ik gillend gek worden. Dan moet ik me te veel concentreren. Word ik helemaal 'poekie'. Ik moet dan echt even mijn ogen dichtdoen. Thuis kan ik niet niks doen. Dan komt de ADHD naar boven. Voor de rest overleef ik. Noem je dat niet zo? Jarenlang is het goed gegaan. Ik heb zelfs motorgerezen. Vannacht nog. In mijn droom. Reed ik 130 op mijn gele Honda Zundapp. In 2007 ben ik gestopt met autorijden. Het had nog wel gekund, maar opeens was ik er klaar mee.

Kun je nog wel fietsen?

Ja. Maar ik kijk alleen wat er voor me is. Er zijn wel mensen die naar me roepen of zwaaien, maar dan kijk ik niet en roep alleen 'Hoi!' Daar heb ik wel moeite mee. Ach ja, mensen die dit weten snappen dat. Ik loop er ook

niet mee te koop. Tot nu toe gaat het goed. Ja, ik val weleens om, maar dat is niet door mijn ogen. Dat is gewoon onhandigheid. Ik heb een elektrische fiets en die is zwaar als ik afstap. 'Woensdag' kwam ik bij een kruispunt en toen hield ik hem niet. Ik pleurde zo op mijn kanis. Ik heb wel steeds in mijn achterhoofd dat ik uit moet kijken dat mijn fiets niet stuk gaat. De Vaartdijk is de 'enigste' plek waar honden los kunnen lopen. Wielrenners rijden daar 50 km per uur. Stop in ieder geval met trappen, denk ik dan. Mijn hond Bella gaat gelukkig uit zichzelf het gras in. Hou een beetje rekening met elkaar. Zo'n fietser wil toch zelf ook niet vallen, of 'zien' ik dat nou verkeerd? Verderop op de dijk is de as van mijn vader Cees Schoorl uitgestrooid. Hij heeft daar jarenlang met 'de stokenploeg' weidevogels beschermd. Ik mis hem nog iedere dag.

Werken gaat wellicht niet meer?

Nee. Van 2003-2006 heb ik de opleiding verzorgende voor de individuele gezondheidszorg gedaan. Ik werkte toen in Mennistenerf. Met mijn ogen ging het steeds slechter, waardoor ik niet meer als verzorgende heb kunnen werken. Sindsdien heb ik een WIA-uitkering.

Wat doet Jos voor werk?

Hij is chauffeur onderhoud voor de DekaMarkt. Vanuit Stompstroom rijdt hij koelingen, stellingmaterialen e.d. naar de filialen. Toen we hier kwamen wonen hebben we geld moeten lenen en zuinig aan moeten leven. Maar daar word je niks slechter van, hoor. Onze kinderen hebben twee auto's, die doen van alles en kunnen hun kinderen geven wat ze willen. Zoals wij hier nu wonen denk ik wel eens: zou dat nog beter kunnen? Jos en ik hebben het hartstikke goed samen.

Hoe vul je je tijd?

Ik fiets en wandel veel. Maar ja, nu gaan mijn heupen en knieën het weer begeven, dus dat moet ik niet te veel doen. Dan duik ik hier maar weer voor tien minuten de Vaart in. Word ik vanzelf gereset. Vooral 's winters doe ik

dat. Voor de kou. 's Zomers zwem ik in de Crommenije. Tweeduizend meter borstcrawl; 80 baantjes in 1.07 uur. Die tel ik. En ik heb mijn horloge. Ik wil eens in de maand 3 km gaan zwemen. In het Noordzeekanaal zwem ik alleen om af te koelen. Ooit zag ik Katja Schuurman in zo'n ijsklontjesbad zitten. Ik dacht: dat wil ik ook. In Amsterdam was een workshop van de Wim Hof-methode en die heb ik met een vriendin gedaan. Moesten we eerst twee uur leren ademen. Bij mij lukte dat niet, want ik heb daar helemaal niks mee. Ik vond het maar zweverig. Zonder al die oefeningen ben ik dat ijsbad ingegaan en dat ging prima. We zijn daarna vijf dagen met die docent naar IJsland gegaan. Ik heb daar in een waterval gestaan, tussen de ijsschotsen in en ben vijf meter van een klif afgesprongen. In water van 5 graden. Heerlijk! Zonder ademhalingsgedoe. Ik ga liever gewoon zo de plomp in.

Naast hond Bella heb je ook een papegaai.

En twee katten. Ik heb altijd honden gehad. Mijn hond Pukkie heb ik vorige maand na zestien jaar in moeten laten slapen. Die grijze roodstaart heb ik sinds 2005. Als hij uit zijn kooi is roept hij 'Kom maar' en dan komt Bella braaf naar hem toe. Dan is het 'tjak!' en pikt hij in haar neus. Elke keer weer. Als Bella blaft roept hij 'Hou op!' en dan stopt ze daarmee. Mij bijt hij alleen als ik zijn kooi verschuif. Jos bijt hij in zijn wang als hij op de bank ligt. Hij weet dat Jos bang van hem is. En ik niet.

Woon je in een leuke buurt?

Het buurtje hier is soms moeilijk, soms leuk. Jonge mensen leven toch anders. Wij zijn van eerst zelf kijken als je riool stuk is. Zij halen er meteen een 'expert' bij. Terwijl je sommige dingen makkelijk zelf kunt repareren. Sommigen zitten in een andere belevingswereld. Zullen we het daarop houden? Dit is een heel veilige buurt, waarvan ik blij ben dat hij heel wit is. Buitenlanders hebben toch een andere mentaliteit, een andere cultuur. Die zijn meer op zichzelf en vaak achterdochtig. Natuurlijk mag je niet generaliseren. Op de flat in Krommenie hadden we Turkse burens; schatten van mensen. Maar dat moeten er geen vijftig zijn met jou als enige daartussen. Ik heb jarenlang PvdA gestemd. Ik was groot fan van Joop den Uyl. Toen kreeg je Wouter Bos en Wim Kok. Die laatste deed bij de ING de omgekeerde schoolslag. Toen ben ik afgehaakt. Afgelopen maart heb ik 50+ gestemd. Geen Wilders of Baudet, hoor. Daar zal ik nooit op stemmen. Als alle veehouders zouden zijn als René Ebbelaar bij Nauerna, dan zou ik nog BBB kunnen stemmen. Maar niet zolang die varkensboeren er nog zijn met hun megastallen.

Wat vind je belangrijk in het leven?

Respect naar elkaar. Vriendelijkheid. Dat je elkaar groet. Niet zo dat egoïstische van tegenwoordig.

Marijke van der Pol